

Az 1977-ben alapított Bertelsmann Stiftung egyértelműen liberális szellemiségű intézet, és amint az a liberális irányultságú szervezetek esetében lenni szokott, az alapítvány mögött médiabirodalom is áll, amely hozzásegít az értékrend képviseléséhez és minél szélesebb körben való terjesztéséhez, népszerűsítéséhez. A Bertelsmann Stiftung bocsátotta közre néhány éve azt a vitairatot, amely a régiók Európáját tűzte zászlajára, és amely nemzetállamok helyett egy Brüsszelből központilag irányított kontinens képét rajzolta meg, amelyben úgynevezett „jövőműhelyek” iránymutatása szerint vezetik a földrészt. Talán ennyi is elég ahhoz, hogy képben legyünk a Bertelsmann hovatarozása felől.

A szervezet a közelmúltban összeurópai tanulmányt készített, amelynek eredményét és értékelését nemrégiben tették közzé. Az aktuális tanulmány ezúttal azt vizsgálta, hogy miért reng meg szerte a nagyvilágban az évtizedek óta fennálló politikai rendszer, és miért örvendenek egyre nagyobb népszerűségnek azok a politikusok, akik a fősodortól, a „polkorrektől” eltérő javaslatokkal, megoldásokkal próbálkoznak. Az unió 26 országának 15 ezer állampolgárával készült interjút tartalmazó tanulmány kimutatta, hogy elsősorban a globalizáció miatti aggodalmak osztják meg a társadalmakat. Míg az európai polgárok 55 százaléka lehetőségként tekint a globalizációra, 45 százalékuk valós veszélyforrásnak véli azt.

És itt jön el a liberalizmus valódi arca, a felsőbbrendűség és a lenézés egyértelmű jele, amely annyira jellemző erre a nézetrendszerre és képviselőire. Az eredmény ismeretében ugyanis nem az ellenérzések okát kezdik el kutatni, nem a miértekre keresik a választ, amint az normális volna, hanem – kiértékelendő a számukra nem túl hízelgő végeredményt – a válaszadók iskolai végzettsége, valamint az adott válaszok közötti összefüggést igyekeznek előtérbe helyezni. Ennek eredményeként az sajnos nem derül ki a tanulmányból, hogy vajon mi az oka az emberek nagyfokú globalizáció-ellenességének, miként az sem derül ki, hogy miért növekszik jelentős mértékben a nemzeti érdekeket képviselő, a jelenlegi világrenddel szemben álló politikusok és pártok népszerűsége.

A tanulmány ugyanakkor leszögezi, hogy minél tanultabb valaki, annál inkább nyitott a globalizáció felé, ami természetesen együtt jár a kozmopolita világlátással és a liberális értékrenddel is. Az ellenpólust az alacsony iskolai végzettségűek testesítik meg. Minél kevésbé iskolázott, minél kevesebb jövedelemmel rendelkezik és minél idősebb az aktuálisan megkérdezett személy, annál inkább tekinti fenyegetésnek a globalizáció térnyerését. Az is egyértelműen látszik, hogy ezekből az aggodalmakból leginkább a jobboldali populista pártok

profitálnak. Ennek eredménye – a Bertelsmann-tanulmány szerint legalábbis – a Francia Nemzeti Front és a lengyelországi Jog és Igazságosság előretörése, valamint a Fidesz–KDNP több éve fennálló, jelentős hazai kormánytöbbsége.

Innen már nem nehéz továbbfűzni a gondolatmenetet. Egy ilyen tanulmány eredményét értékelve könnyen eljuthatunk oda, hogy a több diplomás, ezáltal széles látókörrrel és nagy műveltséggel rendelkezők jelentős részben globalisták, liberalizmushívők, míg a tanulatlan, alulművelt tömegek lesznek a liberalizmus ellenzői és képezik a Bertelsmann-féle fősodor által populistának titulált pártok tömegbázisát. Mielőtt felmerülne, hogy minek kell foglalkozni valami nyugat-európai liberális intézet kutatásának eredményével, rögtön mondhatunk rá két nyomós okot. Az egyik az, hogy a Bertelsmann Stiftung kutatásában külön is hangsúlyt kapott Magyarország, és az itteni belpolitikai helyzet, a másik pedig az, hogy ez a Bertelsmann-tanulmány a végeredményét tekintve nagyfokú hasonlóságot mutat a Szegedi Egyetem azon kutatásával, amelyről nyáron itt, a Magyar Fórumban is hírt adtunk, és amelynek eredménye állítólag azt igazolta, hogy a tanulatlanok, az alacsony iskolázottságúak félnek a migránsválságtól, a tanult, több diplomás emberek nem. Mindez azt igazolja számunkra, hogy a liberalizmus bátyáit képező intézmények, és azok különböző, homályos háttérű kutatásai egy kaptafára készülnek, még az is lehet, hogy azonos megrendelői körtől és előre elvárva a majdani végeredményt is.

Önálló és igen vastag kötetet lehetne írni akkor, ha azt akarnánk mélyebb összefüggéseiben megvizsgálni, hogy a liberális világrend miért éli végnapjait, miért bukik meg lassan, de feltartóztathatatlanul mindenütt a világon. Teljesen nyilvánvaló, hogy ennek a ténynek több oka is van, és ezek taglalása bőven szétfeszítené egy, a mostaninál jóval hosszabb újságcikk kereteit is.

A sok ok között azonban minden kétséget kizáróan az egyik legfőbb, hogy a liberalizmus, és annak képviselői elefántcsonttoronyban élnek, megingathatatlanul hisznek sosem volt szellemi felsőbbrendűségükben és képtelenek belátni, hogy vesztüket nem az őket elutasító rétegek iskolai végzettségében kell keresniük, hanem abban, hogy szép lassan mindenkinek elege lesz abból a kifacsarodott, értékeitől megfosztott, feje tetejére állított világból, amit ennek az eszmerendszernek a nevében ráerőltettek a világ társadalmaira, és amelyre évtizedek óta bólogatni kényszerültünk.

Miért bukik meg a liberalizmus?

Írta: Kovács Attila

2016. december 20. kedd, 21:18 -

Kovács Attila